

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної та науково-
педагогічної роботи
Н. Тюхтенко
«13» 09 20 19 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

Факультет	<u>медичний</u>
Кафедра	<u>хімії та фармації</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (Хімія)</u>
Курс	<u>4</u>
Форма навчання	<u>денна</u>

Херсон 2019-2020 н.р.

Програма розроблена:

1. Іванищук Світланою Миколаївною завідувачем кафедри хімії та фармації, доцентом, кандидатом фізико-математичних наук.
2. Речицьким Олександром Наумовичем, доцентом, кандидатом хімічних наук
3. Решновою Світланою Федорівною, доцентом, кандидатом педагогічних наук.
4. Вишневською Людмилою Василівною – доцентом кафедри хімії та фармації, доцентом, кандидатом педагогічних наук

Затверджена на засіданні кафедри
хімії та фармації

Протокол № 2 від « 02 » вересня 2019р.

Завідувач кафедри _____ Іванищук С.М.

ВСТУП

Практика проводиться в 7-му семестрі. Тривалість практики 6 тижнів: з 06.04.20р. по 15.05.20р. Педагогічна практика проходить на базі середніх і старших класів загальноосвітніх закладів I-III ступенів акредитації: ліцеїв, гімназій, повних та неповних загальноосвітніх шкіл, учбово-виховних комплексів, спеціалізованих шкіл, коледжів, училищ.

У зв'язку з переходом на дистанційне навчання строки практики переносяться: 27.04.20 – 05.06.20 р.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ

Педагогічна практика студентів має на меті закріплення і вдосконалення базових професійно значущих вмінь та формування навичок, що необхідні при виконанні функцій вчителя хімії та класного керівника у загальноосвітніх закладах всіх типів I-III ступенів.

Основними завданнями педагогічної практики на даному етапі є:

- практична підготовка до самостійної роботи в якості вчителя хімії й класного керівника;
- ознайомлення з сучасними методами, формами та засобами навчання в галузі майбутньої професії, з досвідом роботи фахівців за спеціальністю;
- оволодіння сучасними технологіями навчання;
- формування та поглиблення професійних умінь і навичок, необхідних для успішної діяльності у сфері соціальної роботи, набуття досвіду власної творчої діяльності;
- збір матеріалів для продовження виконання досліджень з тематики випускної кваліфікаційної роботи.

Завдання педагогічної практики з хімії

1. Поглиблення і закріплення знань, одержаних в університеті, застосування цих знань на практиці у навчально-виховній роботі з учнями.
2. Ознайомлення з інноваційними технологіями в роботі вчителя.
3. Підготовка до проведення різного типу уроків із застосуванням різноманітних методів, методичних прийомів.
4. Формування вмінь проведення різних типів уроків з хімії та різних форм позакласної роботи із застосуванням різноманітних методів і прийомів навчання.
5. Використання різноманітних форм і методів керівництва навчально-пізнавальною діяльністю учнів
6. Здійснення тематичного контролю навчальних досягнень школярів згідно рівнів засвоєння знань.
7. Організація роботи в кабінеті хімії, використання, зберігання і поповнення матеріальної бази.
8. Здійснення науково-дослідної роботи з методики викладання хімії.
9. Наробка матеріалу для виконання випускних робіт.
10. Виконання індивідуальних завдань.

Завдання психолого-педагогічної складової практики

Під час педагогічної практики студент-практикант має оволодіти такими професійно-педагогічними вміннями:

- визначення і розв'язання конкретних навчально-виховних завдань, виходячи з загальної мети навчання і виховання з врахуванням вікових та індивідуальних особистостей учнів та особистостей учнівського колективу;
- оволодіння студентом системою конкретних виховних вмінь: розробити сумісно з учнями перспективу майбутньої діяльності, спланувати роботу, розподілити обов'язки між учнями, організувати контроль, взаємоконтроль й самоконтроль школярів, визначити місце даного виду діяльності в загальній системі виховної роботи, використовувати

систему виховних принципів, здійснювати вплив на учнів відповідно вікових та індивідуальних особливостей;

- здійснення й планування наукової діяльності;
- використання різноманітних методів керівництва навчально-педагогічною діяльністю;
- організація учнівського колективу для виконання поставлених мети і завдань;
- працювати згідно з планами класного керівника;
- вміння залучати батьків до співробітництва в навчально-виховному процесі;
- вміння використовувати ефективні методи розвитку пізнавальних інтересів та пізнавальної діяльності учнів на уроках та позакласній роботі;
- формування вмінь педагогічних досліджень тих проблем, які вони виявляють в зв'язку з підготовкою бакалаврських робіт, наукових статей, конференцій.;
- вміння підготовки і проведення виховних заходів з учнями класу;
- формування соціальної гнучкості в період адаптації до нового соціально-педагогічного середовища;
- вміння готувати наочність, володіти засобами навчання.

Компетенції

Під час проходження виробничої практики студент набуває здатності:

- застосувати набуті теоретичні знання з дисциплін хімічного циклу, методики навчання хімії, педагогіки та психології для здійснення навчального процесу;
- поглибити знання про інноваційні технології у роботі вчителя та застосувати останні на практиці;
- оволодіти вміннями проведення уроків з хімії різних типів, з використанням різноманітних форм та методів, включаючи інноваційні;
- оволодіти прийомами управління навчальною діяльністю учнів;
- здійснення тематичного контролю навчальних досягнень школярів згідно рівнів засвоєння знань;
- відбирати, аналізувати і синтезувати навчальний матеріал, здійснювати дидактичну переробку складного матеріалу;
- організовувати роботу кабінету хімії, використання, зберігання і поповнення його матеріальної бази;
- визначати і розв'язувати конкретні навчально-виховні завдання з врахуванням вікових та індивідуальних особистостей учнів та учнівського колективу;
- оволодіти системою конкретних виховних вмінь: складати план виховної роботи, організовувати учнівський колектив для виконання поставлених мети і завдань, залучати батьків до співробітництва в навчально-виховному процесі, використовувати ефективні методи розвитку пізнавальних інтересів та пізнавальної діяльності учнів на уроках та позакласній роботі.

Для виконання програми практики студент повинен **знати**:

1. Актуальні проблеми шкільної хімічної освіти на сучасному рівні. Тенденції розвитку хімічної освіти у світлі нової філософії освіти: інтеграція, диференціація, гуманізація, гуманітаризація, інтенсифікація, екологізація.

2. Вимоги до змісту шкільного курсу та до процесу навчання хімії.

3. Аналіз типових, альтернативних програм, програм для класів з поглибленим вивченням хімії, підручників і методичних посібників з хімії.

4. Система форм навчання хімії. Урок – основна організаційна форма навчання хімії. Індивідуалізація навчання. Позакласна робота з обдарованими учнями, її планування. Факультативні заняття з хімії, шкільні наукові товариства. Робота хімічного гуртка. Організація масових заходів.

5. Планування роботи вчителя. Планування уроку. Вибір типу, структури і змісту до теми конкретних уроків з хімії. Планування хімічного експерименту. Реалізація принципу науковості і доступності при плануванні уроку.

6. Особливості уроків узагальнення, інтегрованих уроків. Нетрадиційні форми уроку: урок-диспут, урок-конференція, урок-ділова гра.

7. Методи як функціональні елементи процесу навчання. Система методів навчання. Проблемне навчання, використання елементів проблемного навчання на уроках. Дослідницьке навчання, використання елементів дослідницького навчання на уроках. Програмоване навчання. Комп'ютерні технології. Використання програмованого навчання на уроках.

8. Перевірка знань і вмінь учнів. Диференційований підхід до складання завдань для перевірки знань згідно рівнів засвоєння хімічних знань.

9. Методика вивчення неорганічної та органічної хімії.

10. Заключні узагальнюючі знання про неорганічні та органічні речовини.

11. Науково-дослідна робота з методики викладання хімії

12. Педагогічні технології навчання хімії.

13. Моделювання процесу навчання. Активізація розумової діяльності учнів на уроках хімії. Прийоми керівництва навчально-виховним процесом. Нетрадиційні форми уроків.

За наслідками проходження педагогічної практики студенти повинні набути наступні **вміння:**

Конструктивні:

- планувати навчальну й виховну роботу;
- відбирати, аналізувати й синтезувати навчальний програмовий матеріал, здійснювати дидактичну переробку складного матеріалу;
- творчо й обґрунтовано будувати організаційно-педагогічну і логіко-педагогічну структуру уроку;
- планувати систему перспективних ліній у розвитку окремої особистості та колективу;
- здійснювати індивідуальну програму навчання та виховання учня.

Організаторські:

- виявляти й організовувати актив класу, керувати ним у різних умовах;
- організовувати різні види колективної та індивідуальної діяльності учнів, розвивати їхню активність;
- здійснювати контроль і допомогу в розумовому розвитку учнів;
- організовувати контроль, взаємоконтроль і самоконтроль учнів при виконанні доручень;
- здійснювати педагогічне керівництво учнівськими організаціями;
- організовувати роботу з батьками та громадськістю.

Комунікативні:

- встановлювати педагогічно доцільні відносини з учнями, батьками, учителями; регулювати внутрішньоклективні та міжклективні відносини;
- знаходити потрібні форми спілкування з учнями й батьками;
- -регулювати внутрішньоклективні та міжклективні відносини;
- -проявляти соціальну гнучкість в період адаптації до нового соціально-педагогічного середовища;

Дослідницькі:

- здійснювати і планувати педагогічну наукову діяльність;
- вивчати індивідуальні особливості учнів та колективу;
- критично оцінювати свій досвід, результати своєї діяльності;
- усвідомлено вдосконалювати педагогічну майстерність, самоосвіту та самовиховання;

- використовувати в роботі психолого-педагогічні дослідження, передовий педагогічний досвід;

Прикладні:

- володіти технічними засобами навчання;
- виготовляти дидактичні засоби навчання;
- готувати обладнання та реактиви до уроку;
- вдосконалювати творчі та масово-виступні вміння;

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст програми практики з хімії.

Актуальні проблеми шкільної хімічної освіти на сучасному рівні. Тенденції розвитку хімічної освіти у світлі нової філософії освіти: інтеграція, диференціація, гуманізація, гуманітаризація, інтенсифікація, екологізація.

Вимоги до змісту шкільного курсу та до процесу навчання хімії.

Аналіз типових, альтернативних програм, програм для класів з поглибленим вивченням хімії, підручників і методичних посібників з хімії.

Система форм навчання хімії. Урок – основна організаційна форма навчання хімії. Індивідуалізація навчання. Позакласна робота з обдарованими учнями, її планування. Факультативні заняття з хімії, шкільні наукові товариства. Робота хімічного гуртка. Організація масових заходів.

Планування роботи вчителя. Планування уроку. Вибір типу, структури і змісту до теми конкретних уроків з хімії. Планування хімічного експерименту. Реалізація принципу науковості і доступності при плануванні уроку.

Особливості уроків узагальнення, інтегрованих уроків. Нетрадиційні форми уроку: урок-диспут, урок-конференція, урок-ділова гра.

Методи як функціональні елементи процесу навчання. Система методів навчання. Проблемне навчання, використання елементів проблемного навчання на уроках. Дослідницьке навчання, використання елементів дослідницького навчання на уроках. Програмоване навчання. Комп'ютерні технології. Використання програмованого навчання на уроках.

Перевірка знань і вмінь учнів. Диференційований підхід до складання завдань для перевірки знань згідно рівнів засвоєння хімічних знань.

Методика вивчення неметалевих елементів і їхніх сполук в систематичному курсі хімії.

Методика вивчення органічних речовин: теорії будови А.М. Бутлерова, вуглеводні, оксигеновмісні органічні сполуки, вуглеводи, нітрогеновмісні органічні сполуки.

Методика вивчення теми “Роль хімії в житті суспільства”.

Заключні узагальнюючі знання про неорганічні та органічні речовини.

Науково-дослідна робота з методики викладання хімії

Педагогічні технології навчання хімії.

Моделювання процесу навчання. Активізація розумової діяльності учнів на уроках хімії. Прийоми керівництва навчально-виховним процесом. Нетрадиційні форми уроків.

Позаурочна робота учнів, її класифікація. Індивідуальні та групові заняття. Позакласна робота з хімії: гуртки, факультативи. Організація масових заходів: хімічні тижні, тематичні години, хімічні вечори, олімпіади з хімії, диспути, конференції, виставки, доповіді тощо.

.. Шкільні наукові товариства, Мала академія наук, умови членства, різновиди хімічних секцій, форми організації діяльності їх членів.

Організаційні заходи щодо виконання практики з хімії

Упродовж першого тижня студент-практикант:

- отримує настанови в університеті та загальноосвітньому закладі, знайомиться з документацією з практики (завдання-звіт, індивідуальний план, залікові відомості), вивчає документацію навчального закладу (плани урочної та позакласної роботи з хімії, план проведення робіт в кабінеті хімії, план роботи класного керівника, особові справи учнів класу) і складає на її основі індивідуальний план практики у середніх чи старших класах, який обов'язково затверджується груповим керівником, з'ясовує наявність і відповідність

засобів навчання змісту уроків та інших форм роботи з учнями (знайомство з обладнанням шкільного кабінету з хімії, бібліотеки тощо): відвідує всі уроки та всі позакласні заходи у класі, на базі якого проходить практику.

Протягом другого-шостого тижнів студент:

- виконує всю роботу вчителя хімії і класного керівника в своєму класі; проводить уроки хімії за розкладом, 2 уроки оформляє як залікові. Тематику залікових уроків студент узгоджує з керівником від інституту і бази практики. Допомагає вчителю у проведенні позаурочної та позакласної роботи з хімії (підготовки і проведенні роботи гуртків, факультативів, консультацій, підготовки учнів до хімічних олімпіад, масових заходів, екскурсій тощо), проводить 1 залікову годину за хімічною тематикою. За всі проведені уроки та позаурочні форми роботи з учнями отримує оцінки, що виставляються у завданні-звіті на сторінках щотижневого планування. Відвідує уроки студентів-практикантів та бере участь в їх обговоренні, отримує оцінки за самоаналіз та аналіз уроків. Виконує обов'язки завідувача хімічним кабінетом, працює над поповненням та впорядкуванням матеріальної бази кабінету. проводить виховну годину з педагогіки, бере участь у проведенні батьківських зборів, складає психолого-педагогічну характеристику на учня, виконує групове та індивідуальне завдання з хімії, веде документацію; приймає участь у підсумковій конференції в школі та в університеті, де обговорюються наслідки педагогічної практики.

Протягом останнього тижня студенти оформляють документацію, готуються до проведення заключної конференції.

Зміст психолого-педагогічної складової практики

Для успішного досягнення мети, виконання завдань педагогічної практики важливо зберегти наступність в проходженні всіх видів практик в одній і тій же базовій школі і в тому ж закріпленому класі (якщо це можливо)

Реалізація поставлених завдань педагогічної практики пов'язана з виконанням великого обсягу навчально-виховної роботи в школі (або в іншому навчальному закладі).

Зміст програми і освітньої діяльності	Організаційні заходи щодо виконання навчальної роботи
Система навчально-виховної роботи в школі: навчально-матеріальна база школи, діяльність педагогічного колективу, методичних об'єднань вчителів, класних керівників, педагогічної ради, розклад навчальних занять. Системи навчальної і позакласної роботи з предмету. Навчальні програми, теоретичні і наукові плани вчителя; загальношкільний план позакласної роботи з учнями.	Вивчення навчально-матеріальної бази загальноосвітнього закладу. Ознайомлення з режимом роботи загальноосвітнього закладу та розкладом навчальних занять. Вивчення педагогічного досвіду школи. Ознайомлення з роботою методичного об'єднання вчителів, класних керівників, педагогічної ради. Опрацювання навчальних програм, навчальних та виховної роботи планів учителів, загальношкільного плану позакласної роботи з учнями. Планування роботи на термін проходження педагогічної практики.
Формування колективу, його вплив на виховання особистості. Учні і учнівський колектив класу. Діалектика розвитку колективу. Чинники розвитку колективу. Учніське самоврядування в школі та класі. Формальні та неформальні групи. Дитячі та громадські організації. Педагогічні закономірності розвитку особистості, психічних станів учнів, взаємовідносини у колективі. Мотиви поведінки. Професійні інтереси.	Спостереження за учнівським колективом. Вивчення особливостей міжособистісного спілкування членів учнівського колективу. Вивчення досвіду гурткової роботи у навчальному закладі. Вивчення досвіду роботи учнівського самоврядування в школі, класі. Проведення бесіди з активом класу. Підготовка та проведення соціометричного та стратометричного дослідження учнівського колективу. Опрацювання та аналіз результатів

	дослідження. Визначення типу поведінки у конфліктній ситуації. Підготовка та проведення класної години з профорієнтаційної тематики.
Програма вивчення учнівського колективу. Складання психолого-педагогічної характеристики учнівського колективу. Психологічні аспекти навчально-виховної діяльності (особливості пізнавальної діяльності учнів, врахування мотивації, особливості педагогічного спілкування і мікроклімату на уроці).	Вивчення схеми психолого-педагогічної характеристики учнівського колективу. Підготовка та проведення тестових методик з дослідження учнівського колективу. Опрацювання та аналіз результатів проведених тестових методик з дослідження учнівського колективу. Написання психолого-педагогічної характеристики учнівського колективу.
Класний керівник. Основні завдання та пріоритетні напрями роботи класного керівника. Функції класного керівника. Напрями і форми роботи класного керівника. План виховної роботи. Варіанти структури плану роботи класного керівника. Аналіз виховного заходу. Самоаналіз діяльності вчителя при підготовці та проведенні виховного заходу. Критерії оцінювання ефективності виховного процесу. Форми й методи роботи вчителя з батьками учнів.	Узагальнення досвіду виховної роботи класного керівника. Виконання функціональних обов'язків класного керівника у закріпленому класі старшої ланки. Складання плану роботи на термін проходження практики. Ведення шкільної документації. Складання самоаналізу на залікові виховні заходи. Організація та проведення батьківських зборів. Відвідування учня на дому.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Під час практики студент цілком самостійно виконує всі обов'язки учителя хімії і класного керівника.

Для повного і якісного виконання вимог практики студентами необхідно:

- опрацювати документацію школи: план роботи школи, педагогічної ради, методичних об'єднань вчителів - предметників, класного керівника;

- вивчити зміст програми і разом з учителем своєї спеціальності, розробити систему уроків, вивчити їх тип та структуру і готуватись до проведення їх у своєму класі.

Виконуючи обов'язки учителя хімії студент поглиблює свої уміння і навички:

- планувати роботу на термін практики;

- планувати свої уроки і складати на кожний з них конспект, підбирати до уроку фактичний матеріал;

- застосовувати методи, прийоми і техніку проведення уроків різних типів;

- створювати дидактичні матеріали до уроків;

- користуватися наочністю і технічними засобами навчання, які стимулюють інтерес і активність учнів по засвоєнню знань;

- організовувати навчання на рівні сучасних дидактичних вимог і наукових досягнень з хімії;

- користуватися різноманітними сучасними формами і методами організації навчально-пізнавальної діяльності (проблемне, дослідницьке навчання, інтерактивні уроки тощо);

- враховувати зв'язок з навчальним матеріалом при підготовці і проведенні позакласних заходів, спонукати учнів до читання наукової та науково-популярної літератури.

Як вчитель хімії студент-практикант повинен здійснювати:

- викладання хімії як навчального предмета згідно програми навчання,

- підготовку конспекту уроку, підготовку демонстрацій до уроку,

- допомогу в організації позакласних заходів з предмету,

- допомогу при підготовці учнів до хімічних олімпіад, в організації екскурсій школярів, що передбачені програмою предмету, в організації роботи предметних гуртків,

- роботу з журналом класу.

Як завідувач кабінету студент-практикант повинен здійснювати:

- підтримку обладнання кабінету у робочому стані,
- зберігання обладнання у визначному тематичному порядку,
- оснащення кабінету новими наочними посібниками,
- створення картотеки наочних посібників,
- створення позаурочної картотеки,
- створення банку роздавальних матеріалів, дидактичних матеріалів, контрольних робіт, довідкових матеріалів тощо,
- оформлення кабінету,
- організацію тематичних виставок,
- забезпечення рівня техніки безпеки для роботи в кабінеті.

Як класний керівник студент-практикант повинен здійснювати:

- контроль за роботою учнів у класі,
- організацію і проведення позаурочних форм роботи,
- ведення документації,
- ведення щоденника успішності,
- організацію чергування у класі і школі.

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання з хімії :

З метою формування вмień і навичок самостійного опрацювання окремих проблем і задач педагогічного процесу студенти виконують індивідуальні завдання (оформлення індивідуального завдання: дискета і надрукований примірник) за одним із напрямків:

- індивідуально-диференційований підхід до організації навчання хімії;
- дидактична розробка нетрадиційних уроків з окремих тем шкільного курсу хімії;
- розробка нових видів наочних посібників з окремих тем шкільного курсу хімії;
- розробка методів і форм активізації пізнавальної діяльності учнів;
- дидактична розробка змісту екологічного навчання та виховання до окремих тем шкільного курсу хімії;
- паспортизація кабінету хімії;
- складання комп'ютерних навчальних та навчально-контролюючих програм з окремих тем шкільного курсу хімії;
- профорієнтаційна робота з учнями.

Індивідуальні завдання психолого-педагогічної складової

З метою набуття студентами під час педагогічної практики умień і навичок самостійного розв'язання навчально-виховних, організаційних та наукових проблем методисти кафедри педагогіки та психології, викладачі фахової кафедри по узгодженню з груповим керівником педпрактики, включають в програму практики індивідуальні завдання, приблизно такого характеру:

- вивчити і описати передовий педагогічний досвід вчителя (за фахом) або класного керівника, вихователя;
- вивчити і описати досвід використання засобів української народної педагогіки у навчально-виховному процесі;
- провести експериментальне дослідження, пов'язане з виконанням теоретичного і методичного розділів випускних робіт освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр з педагогіки;
- вивчити стан роботи дитячих (юнацьких) об'єднань та угруповань у школі;
- вивчити і описати стан внутрішньошкільного контролю;
- підготувати доповідь на наукову студентську конференцію ("Академія пізнавального інтересу на уроці, "Нові педагогічні технології, "Нестандартні підходи вчителя до викладання знань учням, "Активні форми заохочення учнів до самостійної роботи, "Методична робота в школі, "Робота методичних об'єднань вчителів, "Робота

методичних об'єднань класних керівників”, “Демократичні форми внутрішньошкільного контролю”. “Досвід роботи з формування виховуючого колективу” і т.п.);

- описати досвід педагогічного управління сімейним вихованням;
- описати спортивні досягнення школи;
- вивчити і описати трудові об'єднання учнів у школі, гімназії, ліцеї;
- описати свій досвід “Як я організував роботу хімічного гуртка під час педпрактики в школі (ПТУ тощо)”.

Виконання індивідуальних завдань активізує діяльність студентів, розширює їх світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження педпрактики конкретним і цілеспрямованим. Матеріали індивідуальних завдань стануть надбанням кафедри педагогіки та психології, фахових кафедр, їх можуть використати викладачі як наочність на заняттях з педагогіки, методики виховної роботи та педагогічної майстерності.

Рекомендована література

1. Буринська Н.М. Методика викладання хімії. Теоретичні основи. – К.: Вища школа, 1987.
2. Зайцев О.С. Методика обучения химии. – М.: ГИЦ “Владос”, 1999.
3. Журнали “Хімія і біологія”, “Химия в школе”.
4. Шкільні підручники:
 - а) Буринська Н.М. Хімія, 8 кл. – К.: Перун.
 - б) Буринська Н.М. Хімія, 9 кл. – К.: Перун.
 - в) Буринська Н.М., Величко Л.П. Хімія, 10 кл. – К.: Перун.
 - г) Буринська Н.М., Величко Л.П. Хімія, 11 кл. – К.: Перун.
5. Програма для середньої загальноосвітньої школи. Хімія, 8-11 класи. – К.: Перун, 2000.
6. Шмалей С.В., Бойко В.М., Вишнеvsька Л.В., Іванищук С.М. Карташова І.І. Організація педагогічних практик студентів інституту природознавства: Методичний посібник студентам IV, V курсів. – Херсон: 2003. – 48 с.
7. Казанчан А., Мішуков О. Ділова документація у вищій школі: Навчально-методичний посібник. – Херсон, Айлант, 1999.- 246 с.
8. Закон України про вищу освіту.
9. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті.
10. Концепція педагогічної освіти.- К., 1998.
11. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти.
12. Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти.
13. Сім'я і родинне виховання (Концепція).
14. Концепція превентивного виховання дітей і молоді.
15. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності (Проект).
16. Концепція громадянської освіти в Україні (проект).
17. Рекомендації щодо порядку використання державної символіки в навчальних закладах України.
18. Робоча книга вихователя (випуск 1) / Укладачі Тимчишин В.І., Уруський С.А. – Тернопіль: ТОШПО, 2000. – 300 с.
19. Гнутель Я.Б. Виховна робота в сучасних умовах: теорія й методика. – Тернопіль, 1998. – 262 с.
20. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – К.: Либідь, 1998. – 560 с.
21. Болубаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах освіти. – К.: В.В.П. “Компас”, 1997.

22. Галузинський В.М., Євнух М.Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. – К.: ІН ТЕЛ, 1995. – 168 с.
23. Нісемчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. Сучасні педагогічні технології. – К.: Просвіта, 2000.- 368 с.
24. Оцерий Л.П. Основы системы контроля качества обучения. – К., 1995.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

За діяльністю студентів у школі здійснюється поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюють керівники практики від школи та методисти від кафедр. Він полягає в перевірці і затвердженні індивідуального плану, планів-конспектів уроків, позакласних заходів; у відвідуванні та аналізі уроків, позакласних заходів студентів, у перевірці взаємовідвідувань практикантів.

Щоденний облік відвідування школи практикант здійснює в індивідуальному завданні-звіті за підписом керівника від бази практики.

Підсумковий контроль за виконанням програми практики здійснюється керівниками від університету, які перевіряють індивідуальну та групову звітну документацію, та під час проведення заліку. Основною формою контролю є проведення диференційованого заліку. За результатами практики проводиться підсумкова конференція.

Критерії оцінювання результатів виробничої (педагогічної) практики студентів

- **ступінь** виконання студентами завдань практики;
- **якість** педагогічних знань, проявлених під час практики та їх відображення у звітній документації;
- **рівень** сформованості умінь та навичок практичної роботи студентів як майбутніх фахівців.

Вимоги до звіту

Після закінчення педагогічної практики студент здає:

1. Завдання-звіт студента-практиканта.
2. Конспекти 2-х залікових уроків.
3. Розробка тематичного заходу з хімії.
4. Методична розробка одного виховного заходу з педагогіки.
5. Психолого-педагогічну характеристику на колектив класу.
6. Матеріали індивідуального завдання.

Староста групи здає:

1. Звіт про проведену роботу групи за весь період педпрактики (письмово та у вигляді інформаційного листка тощо).

Вимоги до звіту при дистанційному навчанні

1. Конспекти 2-х залікових комбінованих уроків (7 – 8 клас).
2. Відеоурок у формі презентації.
3. Розробка тематичного заходу з хімії з тем навчальних проектів шкільної програми.
4. Аналіз одного всеукраїнського відеоуроку.

Зміст критеріїв оцінювання результатів педагогічної практики:

«Відмінно», А - всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати і творчо використовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності на уроках з хімії та у позакласної роботи. Виявлено вміння проводити заняття з застосуванням інноваційних технологій педагогічної діяльності, будувати стосунки з учнями та вчителями. Також продемонстрована активність та ініціативність у підготовці та проведенні занять з учнями, ефективно виконання обов'язків завідувача кабінетом хімії. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «відмінно».

«Добре» В- завдання виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння студента застосовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності. Виявлено вміння проводити лекційні та практичні заняття, але заняття шаблонні, не виявлено творчого, індивідуального підходу. Виявлено вміння встановлювати контакт з учнями та вчителями. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «дуже добре».

«Добре» С - завдання практики виконано, але неповно, в ході виконання завдань, зокрема підготовка до уроків, допускалися незначні помилки. Виявлено вміння проводити лекційні та практичні заняття, але заняття шаблонні. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

«Задовільно» D- завдання практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітна документація недооформлена або оформлена з помилками. Щоденник не вірно оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

«Задовільно» E- завдання виконано з помилками. Всі завдання практики виконувалися, але допущені неточності. Документація оформлена неповно, з помилками. Щоденник недооформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

«Незадовільно» F- завдання невиконані. Виявлені проблеми встановлення контакту, не сформовані вміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками. Відсутній щоденник, характеристика-відгук.

Підведення підсумків практики

Після закінчення практики студент складає залік комісії з практики за модулями:

1. Теоретичний рівень підготовки.
2. Практичний рівень підготовки.
3. Психолого-педагогічний розділ.
4. Оформлення документації підпрактики.

За результатами модулів студент отримує підсумкову оцінку, що оформлюється у зведену відомість та кредитну залікову книжку студента як диференційований залік.

Студент, який не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку при складанні заліку, відраховується з університету.